БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS IN NURSING /B A H P N/

Изх.№186 /18.11.2026г.

ДО
ПРОФ. Д-Р КОСТАДИН АНГЕЛОВ, Д.М.
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
52-ро НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

на
Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ)

Относно : Проект на Закон за бюджета на НЗОК за 2027год.

Уважаеми Народни представители,

Предвидените средства за здравноосигурителни плащания са в размер на 5,411 млрд.евро, което бележи ръст от 478 мил.евро спрямо 2026г. Въпреки това БАПЗГ не очаква увеличението на средствата да доведе до по-добри резултати по отношение на достъпа на населението до качествена медицинска помощ. Основната причина за това е, че разпределението на средствата запазва толеранса към развитието на болничната помощ за сметка на извън болничата, независимо , че се поставя акцент върху профилактиката и извънболничната помощ. В същото време проекта на бюджет на НЗОК за2027г. не адресира по никакъв начин дългогодишните искания за промени касаещи професионалистите по здравни грижи. По този начин се стимулира задълбочаването на острия кадрови дефицит сред специалистите по здравни грижи , а това ще доведе до още по голям отлив от професиите и невъзможност за предоставяне на качествена медицинска грижа за здравноосигурените пациенти.

Същевременно обаче настояваме бюджета на НЗОК да бъде допълнен и финансово обезпечен с мерки гарантиращи адекватно заплащане на специалистите по здравни грижи, както и разширяване на достъпа до здравни услуги на населението предоставяни от тях. БАПЗГ счита, че този ръст следва да бъде обвързан с проверим резултат, както за пациентите така и за персонала. Увеличеният размер на плащанията към лечебните заведения по никакъв начин не гарантира увеличение на възнагражденията на специалистите по здравни грижи. Необходим е механизъм за проследяване на средствата за възнаграждения. С оглед прозрачност предлагаме да средствата за увеличение на възнагражденията да се отчитат на тримесечие, чрез публикуване на обобщена информация за предоставения ресурс, изплатените възнаграждения и

обхванатите специалисти при защита на личните данни. Контролът следва да установи дали средствата достигат до работещите специалисти по здравни грижи, както и да предвижда последици при отклоняване на същите.

БАПЗГ, поддържа искането си за гарантирани минимални възнаграждения за професионалистите по здравни грижи в размер на 1550 евро. Кадровия колапс в системата може да бъде овладян с осигуряването на този гарантиран доход.

В бюджета на НЗОК съществуват механизми чрез, които да бъде осигурено целево заплащане на специалистите по здравни грижи в Областните и Общинските болници, чрез целево финансиране. Настояваме този механизъм да бъде разпределен целево и прозрачно, чрез предоставяне на отчети за получените разпределените средства за възнаграждения на персонала. / 1.1.372 и 1.1.373 т. в Бюджета на НЗОК /.

Доплащанията за нощен и извънреден труд, професионален опит и допълнителна квалификация следва да се начисляват отделно. Изискваме финансов разчет за необходимия ресурс и механизъм за неговото разпределение и контрол. Мерките за лечебните заведения, работещи с НЗОК, следва да обхващат равнопоставено специалистите, без да се разграничава формата на собственост на работодателя. За работещите извън този обхват е необходимо съгласувано решение чрез държавния бюджет и съответните публични бюджети.

Настояваме за реално остойностяване на здравните грижи. Предлагаме при определянето на цените на дейностите заплащани от НЗОК, да бъдат отчитани приносът и труда на специалистите по здравни грижи, сложността и времето за изпълнение. Изискваме да се предостави оценка дали предвидените цени позволяват необходимата кадрова обезпеченост и спазването на критериите за качество.Това е крайно необходимо за да се гарантира на пациентите, че получават необходимите грижи, а за работодателите предпоставка да привличат и задържат персонал.

Въпреки, че с проекта за бюджет на НЗОК за 2027г., се изменят пет закона - включително и ЗЗО, за пореден път не са предвидени промени, с които да се даде правото на амбулаторните практики по здравни грижи да сключват самостоятелно договори с НЗОК по Приложение №1а от Наредба № 9 / 2019г.на МЗ.

В проекта на бюджет на НЗОК за 2027г., не са предвидени и промени, с които БАПЗГ да има правото да бъде пълноправен договорен партньор на НЗОК в частта -Здравни грижи. От изброените мотиви към проектобюджета на НЗОК за 2027г., не се предвижда и разширение на дейностите по здравни грижив Приложение №1а, от Наредба №9/ 2019г., за което БАПЗГ настоява от години. Също така продължава тенденцията за опосредствено финансиране на професионалистите по здравни грижи чрез лечебните заведения на изпълнителите на ПИМП, независимо от факта,че това е неработещ механизъм.

БАПЗГ продължава да твърди,че финансирането на амбулаторните и домашни здравни грижи е абсолютно необходимо. Настояваме за развитие и финансиране на самостоятелни амбулаторни практики по здравни грижи, за нормативна промяна и

реална възможност за сключване на преки договори с НЗОК при ясни и конкретни определени условия.С цел подобряване грижата за здравноосигурени пациенти е необходимо разширяване на пакета дейности включващи грижи за тежко и хронично болни хора. Предлагаме да бъдат разработени конкретни дейности и цени за домашни посещения, проследяване след изписване от болнични заведения,обучения на пациенти и техните близки за продължаваща грижа в домашна среда в рамките на професионалните компетенции. Нужните законови и подзаконови промени да бъдат съгласувани с бюджетното осигуряване.

БАПЗГ, настоява за законодателни промени , гарантиращи и участие като пълноправен договорен партньор на НЗОК, в частта за дейностите на професионалистите по здравни грижи.Асоциацията е готова да участва в разработването на пакета дейности, цени и критерии за качество на тези грижи.

БАПЗГ настоява тези предложения да бъдат разгледани в хода на законодателното обсъждане и отразени в бюджета и съпътстващата нормативна уредба.

БАПЗГ изразява своето становище по Проектът на бюджет на МЗ за 2027г.

В проекта за бюджет на Министерство на Здравеопазването, отново не са заложени достатъчно политики за стимулиране на специалистите по здравни грижи. По този начин за пореден път се игнорира липсата на кадри в системата на здравеопазването. В проектобюджета е заложено увеличение на заплатите на служители във второстепенните разпоредители с бюджетникредити към МЗ, сред които са РЗИ, центрове за спешна медицинска помощ, центрове по трансфузионна хематология и др., с 5%. Този ръст не дава възможност за достигането на исканите от БАПЗГ заплати от 1550 евро. Заложените 879 ерo за възнаграждения на специалистите по здравни грижи са крайно недостатъчни и по никакъв начин не кореспондират с исканията ни.

Като положителна стъпка БАПЗГ отчита факта, че за първи път в проект на бюджет на МЗ е заложено осигуряването на стипендии за професионалистите по здравни грижи, които специализират в рамките на 350 евро месечно. Въпреки това, с оглед на минималния брой специализиращи медицински специалисти намираме тази мярка за минимална на фона на унизителното заплащане на медицински специалисти в страната.

В заключение, БАПЗГ счита, че така изготвените проекти за бюджет на НЗОК и на МЗ лишават професионалистите по здравни грижи от възможност за повишаване на доходите им, лишавайки ги за пореден път от възможността за развитие на стопанска инициатива и професионално развитие, така че те да поискат да останат в системата на здравеопазването.
По този начин не само, че няма как да бъде преодолян кадровия проблем в системата, но той ще се задълбочава. Всичко това няма как да доведе и до реализиране на заявените очаквани резултати в мотивите към проекта на бюджет на НЗОК:

- "осигуряване на задължително осигурените лица (ЗОЛ) на достъпна, качествена и своевременна медицинска помощ;
- "равнопоставен достъп на лечебните заведения до системата на задължителното здравно осигуряване при спазване изискванията на закона;
- "със законопроекта се осигурява балансирано разпределение на средствата за изпълнителите на извънболнична и болнична медицинска помощ за профилактика, ранно откриване на заболявания, лечения с лекарствени продукти за домашно лечение на социалнозначими заболявания, запазване на достигнатите нива на възможности за изпълнителите на медицинска помощ за диагностика и лечения при улеснен достъп на здравноосигурените лица".

За да се случи това е нужно нов подход към разпределение на средствата и цялостна реформа на здравната система, ориентирана най-вече към ограничаване на болничната помощ за сметка на извънболничната, за което БАПЗГ не веднъж апелира.

С уважение:

ДИАНА ГЕОРГИЕВА
Председател на УС на БАПЗГ

София 1680 ул. "Казбек" № 62 тел./ факс :02/954 97 53; 02/915 69 16;
www.nursing-bg.com e-mail: bg.nursing@abv.bg